

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 190:

Forslag til repatrieringslov.

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen).
(Fremsat 25/2 99).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

At være flygtning betyder oprud fra land, kultur, sprog, familie, venner, socialt netværk. Og ingen af os, som er glade for vores land, som lever i rimelig trygge og beskyttede forhold, som har familien, netværket og alt, hvad der hører til en tryk tilværelse, behøver megen fantasi til at forstå, at beslutningen om flugt og oprud ikke er let. Den tages kun, når situationen for alvor brænder på.

Danmark har gennem årtier taget imod flygtninge, og selv om arbejdsløshedsstatistikkerne viser, at vi ikke har nogen grund til at rose os af vores evne til at skaffe dem i arbejde eller til at bruge de ressourcer, som disse mennesker repræsenterer, så har hovedparten af flygtningene alligevel formået at glide ind i det danske samfund.

Men vi ved også, at hos mange af dem lever drømmen og ønsket om at kunne vende tilbage til hjemlandet. Da forholdene i Chile normaliseredes efter 14 år, ønskede en række af de chilenerne, som var kommet hertil som voksne flygtninge, at vende hjem igen. Men ved den lejlighed blev det klart både for chilenerne og for os andre, at tilbagevenden bestemt ikke er nogen ukompliceret sag. Efter mange år at vende tilbage til hjemlandet uden bolig, uden job, uden

økonomisk grundlag er en næsten uoverstigelig barriere.

Erfaringerne fra dengang førte til den første lovgivning om visse økonomiske støttemuligheder til repatriering, og den lov, vi nu har til behandling her i dag, er en videreudbygning af disse muligheder – en udbygning, som gør det mere realistisk, at loven kan bruges til sit formål.

At lave en repatrieringsstøtte er en balancegang – en balance mellem på den ene side at tilbyde nogle vilkår, der gør det realistisk for de pågældende at overveje at vende hjem, og på den anden side at sikre, at de ikke får en urimelig gunstig situation i forhold til det samfund, de vender tilbage til.

Det forslag til repatrieringslov, som vi behandler her, lever efter vores vurdering op til denne balancegang, og i den forbindelse vil jeg så godt pege på to nyskabelser i forslaget.

I § 7 foreslås det, at der kan ydes op til 10.000 kr. til indkøb af erhvervsmæssigt udstyr, som den hjemvendende vil kunne bruge til at skaffe sig et eksistensgrundlag i hjemlandet. En sådan mulighed vil gøre, at den pågældende kan se et fremtidsperspektiv for sin videre tilværelse, og muligheden for en vellykket repatriering vil dermed være væsentlig styrket.

I § 11 åbner man op for, at man som supplement til etableringsydelsen langt mere aktivt end hidtil søger at tilbyde ansættelse ved danske projekter i det pågældende land. Det vil for den hjemvendende betyde langt mindre usikkerhed ved at tage beslutningen om at repatriere. Det vil givetvis være til gavn for de pågældende projekter at have personer ansat, som både kender til danske forhold og til forhold i det pågældende land.

Også forslaget i § 10 om, at ældre og svage-lige personer under visse betingelser kan få en løbende ydelse i 5 år, ser vi positivt på. Der er ingen tvivl om, at der er ældre udlændinge, som gerne vil hjem, men som ikke har nogen form for realistisk mulighed, fordi de ikke kan skaffe sig et forsørgelsesgrundlag, men som gennem denne bestemmelse får mulighed for at gennemføre en tilbagevenden til hjemlandet.

Hvor mange der vil repatriere med de muligheder, der nu kommer til at foreligge, er det vanskeligt at dømme om. Men der er ingen tvivl om for os i hvert fald, at de nye muligheder vil være et incitament for den gruppe af udlændinge, som gerne vil vende hjem, men som hidtil har været tilbage for at realisere tanken,

fordi det var økonomisk fuldstændig uoverkommeligt.

Jeg vil godt slutte min ordførertale her med at takke ministeren for, at forslaget har været sendt til høring så betids, at vi andre også har haft fornøjelse af høringssvarene inden førstebehandlingen. Man kan af svarene også læse, at de hørte organisationer og institutioner også udtrykker den samme tilfredshed. Vi synes, det er meget positivt, at vi får høringssvarene, inden vi har første behandling.

Vi kan i Socialdemokratiet tilsige forslaget en positiv udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Fru Dorte Bennedsen sagde, at det var vanskeligt at vurdere, hvor mange der ville benytte sig af denne lov.

Jamen det skriver ministeren jo i forslaget. Denne lov, som vi debatterer her i dag, regner man med vil betyde måske yderligere 100 personer. Er det ikke korrekt?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg forstod, at fru Pia Kjærsgaard stillede spørgsmålet til mig.

Jeg gav udtryk for i min tale, at hvor mange der vil repatriere og bruge loven, er det vanskeligt at dømme om.

Men det er heller ikke det, der er afgørende for Socialdemokratiet. Afgørende er, at vi her får nogle instrumenter, som gør, at de mennesker, der gerne vil repatriere, men som ikke har haft bare skyggen af realistisk mulighed for det, nu får nogle vilkår, der gør det realistisk at tænke på at vende tilbage.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Birthe Rønn Hornbech som ordfører.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Den lykkeligste afslutning på enhver flugt fra forfølgelse må naturligvis være repatriering. Det burde der ikke være to meninger om.

Men tallene taler jo deres tydelige sprog. Når vi har fået den sidste statistik fra ministeren, Udlændingestyrelsens statistik, hvori tallene om repatriering indgår, kan vi jo se, at det er meget få, der repatrierer.

Vi tror, det kan blive vanskeligt. Så længe vi har den regel om, at man får permanent opholdstilladelse efter 3 år, er det spørgsmålet, om

der så er ret mange, der føler sig tilskyndet til at repatriere. Det er sådan set også i den erkendelse, at vi har været meget positive over for tanken om, at man nu speedede op med hensyn til integration, og at det udgik til kommunerne.

Men som sagt, repatriering er naturligvis den mest lykkelige løsning. Vi tror måske bare ikke så meget på, at lidt flere penge giver så forfærdelig mange flere repatrieringer. Men lovforslaget er jo ment som en tilskyndelse til udlændingene til at repatriere, og det er naturligvis et formål, som vi også er helt enige i.

Der er forskellige redskaber til det. Man vil i lovforslaget forstærke rådgivningen. Det kan vi jo kun sige er en god idé.

Man vil give penge til kortere indskoling i hjemlandet. Jamen efter en konkret vurdering, hvis det ser fornuftigt ud, så er det fornuftigt.

Så er der den idé med erhvervsudstyr. Der kan jeg godt sige til ministeren, at den var jeg faktisk selv meget optaget af og lancerede i forbindelse med bosnierne, der kom til Danmark. Det var også en idé, man i højere grad kunne se på i denne forbindelse. Så det er vi også meget positive over for set ud fra en konkret vurdering, ligesom ideen om at forstærke muligheden for at blive ansat i et projekt er ganske udmærket.

Dér, hvor vi har vores meget store betænkeligheder, er med reintegrationsydelsen og med fortrydelsesretten. Vi er sandt at sige meget skeptiske over for det, også af hensyn til den folkelige opbakning til de udlændinge, der er i Danmark. Men det er naturligvis noget, vi gerne vil diskutere med ministeren.

Vi vil også meget gerne se på de indhøstede erfaringer. Hvor mange af dem, der så lader sig repatriere, et det i virkeligheden, der vender tilbage til Danmark? Det er naturligt, at vi får en drøftelse af det, og skal det så lige være 12 måneder? Generelt er vi i det hele taget meget skeptiske over for den fortrydelsesordning. Det er sådan lidt trist at høre, når man er ude, at danskerne synes, at de behandles dårligere.

Så har ministeren været så venlig uden for lovforslaget at oversende et skema om, hvad der ændres. Det vil jeg gerne sige hjertelig tak for. Det bidrager jo også til, at almindelige danskere uden for Folketinget kan forstå, hvad det handler om, og det skal vi selvfølgelig have omdelt i Retsudvalget. Det var endnu bedre, hvis det i fremtiden indgik i lovforslaget. Det gør det altså meget lettere for folketingsmedlemmerne at læse lovforslaget. Tak for det.

Vi vil, som det fremgår af det her, indgå i en konstruktiv, kritisk drøftelse af forslaget i Retsudvalget, og hvis ministeren ønsker at forhandle det med os.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Det kan kun glæde os alle sammen, at partiet Venstre udtrykker positive holdninger til det her forslag.

Der er et enkelt lille spørgsmål til fru Birthe Rønn Hornbech, jeg godt lige vil stille, og det var til bemærkningerne om fortrydelsesretten:

Gør det ikke stort indtryk på partiet Venstre, at så at sige samtlige de organisationer, der har afgivet høringssvar, netop omtaler udvidelsen af fortrydelsesretten fra 6 til 12 måneder som værende meget positiv og værende en mulighed for at give flere chance for at vende helt tilbage?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Fru Birthe Rønn Hornbech pegede på en række positive ting og så to områder, hvor Venstre var betænkelige. Det ene var fortrydelsesretten, som lige har været nævnt, og det andet var reintegrationsydelsen, hvis jeg hørte ret. Der vil jeg godt ud af et ganske upolemisk hjerte bede fru Birthe Rønn Hornbech om at uddybe, hvad betænkelighederne ved det er.

Det er jo ikke store ydelser, det handler om, og det er jo i modsætning til, hvad nogle af høringssvarerne har sagt, nemlig at den burde være større, for så ville de have lidt større chancer for at kunne forsørge sig selv osv. Det er jo en ret beskeden ydelse beregnet til tilbagevenden og eksistens lige i den allerførste periode.

Så jeg vil egentlig meget gerne høre, hvad det er, Venstres betænkeligheder går på på netop dette felt.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen betænkelighederne går naturligvis på, at det er vanskeligt at forudse, hvordan adfærden vil være. Det ligger ikke lige for Venstre, at vi synes, at repatrierede skal forsørges af Danmark. Det er det, der ligger i det, og det vil vi selvfølgelig se meget grundigt på i udvalget.

Når hr. Svane spørger, om det gør indtryk, hvad Røde Kors og Flygtningehjælpen og Mellempøkeligt Samvirke og andre siger, er det da klart. Vi læser altid høringssvarerne, men vi

forbeholder os altså også ret til at tænke os godt om og diskutere det grundigt, inden vi tager endelig stilling.

Bendt Bendtsen (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi meget positive over for begrebet repatriering. Som det fremgår af fremsættelsen, lægges der op til at forstærke og udbygge den hidtidige repatrieringsindsats med henblik på at få flere udlændinge end i dag til at rejse tilbage til hjemlandet.

Når vi ser, hvor mange der i dag rejser tilbage fra både Danmark og de nordiske lande, i den udmærkede rapport, vi lige har fået fra Udlændingestyrelsen, kan vi se, at håbet nok er lidt mere end lysegrønt, hvis man tror, det er et forslag, der flytter hegnspele. Det er ikke et forslag, som får mange flere til at gå om bord i det med at rejse hjem og være med til at genopbygge det land, de er flygtet fra. Man er da også i lovforslagets bemærkninger meget forsigtig, når man anslår antallet af personer, som vil søge, selv om loven vil yde mere økonomisk støtte til hjemreisen.

I Det Konservative Folkeparti vil vi godt se positivt på lovforslaget, selv om der er nogle knaster i lovforslaget, som vi mener skal hævles af. Vi mener, det er vigtigt, at der er en god rådgivning, når folk ønsker at forlade Danmark og rejse tilbage til hjemlandet.

Omkring de ordinære ydelser til hjemrejse og engangsbeløb er der jo tale om en mindre justering i forhold til gældende regler.

Noget nyt i forhold til gældende lovgivning er reintegrationsbistanden, og det gælder også i forhold til nogle af de politikker, der føres i andre lande i Europa.

Fra konservativ side mener vi, at det altså er en balancegang, og jeg hørte også den socialdemokratiske ordfører sige noget om, at vi ikke skulle ind i en urimelig gunstig situation. Det er et område, som vi bør holde meget nøje øje med. Den person, der udrejser med en sådan ydelse, skal ikke etablere sig som det, vi forstår ved det begreb, vi kalder landsbyens rigeste mand.

Lovforslaget opererer med en bemyndigelse til ministeren på dette område. Vi vil godt have nogle garantier for, at ydelsen ikke kommer til at stå i misforhold til den indtægt, som andre har i hjemlandet. Sker det, vil vi risikere nøjagtig den modsatte virkning af repatrieringen.

Vi mener også, det er vigtigt at se på ydelserne fra de øvrige EU-lande. Vi har jo netop

fået fremsendt den tidligere omtalte rapport på det her område. Den bekræfter, at Danmark sammen med Holland er i front. Det må også være relevant under udvalgsbehandlingen at se på FN's repatrieringsprogrammer og FN's eksakte ydelser på hele det her område.

Jeg vil da gerne slå fast her i dag, at vi i Det Konservative Folkeparti har problemer med udvidelse af fortrydelsesretten, som det lægges op til. Den er vi ikke enige i – så er det sagt. Vi føler ikke, at man skal få offentlige midler med til egen virksomhed for herefter så blot at rejse tilbage til Danmark.

Vi vil gerne også i dag markere, at Det Konservative Folkeparti stadig væk mener, at der bør være en syvårsregel i Danmark, førend der gives en varig opholdstilladelse. Vi ønsker ikke at gøre flygtninge til indvandrere. Det er et faktum i dag med de regler, som regeringen i dag er tilhænger af.

Med disse bemærkninger kan jeg oplyse, at vi fra De Konservatives side er klar til at indgå i forhandlinger om lovforslaget. Vi har selvfølgelig en række spørgsmål, som vi nok skal få belyst i det kommende udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Den konservative ordfører, hr. Bendt Bendtsen, var kritisk over for udvidelsen af fortrydelsesretten, og samtidig var han meget positiv og roste den rapport, vi har fået fra Udlændingestyrelsen vedrørende frivillig repatriering fra de nordiske lande.

Hvis man slår op dér og læser omkring fortrydelsesretten, så står der:

»Fortrydelsesretten anses som en væsentlig fordel af de tilbagevendende flygtninge. I rapporten »Coming Home« beskrives de tilbagevendende flygtnings holdning til fortrydelsesretten. Fortrydelsesretten har bidraget til at forøge trygheden i de første vanskelige måneder efter repatrieringen. Imidlertid fandt flygtninge, at fortrydelsesperiodens længde var for kort, særligt henset til deres vanskeligheder ved at finde en bopæl og en beskæftigelse.«

Ud af det kan jeg kun læse, at en forlængelse af fortrydelsesparagraffen vil medvirke til, at flere tør tage chancen og forsøge at komme hjem. Det vil sige, at en forlænget fortrydelsesparagraf vil bidrage til, at flere tager hjem, hvorimod en fjernelse af fortrydelsesparagraffen vil betyde, at færre tager hjem. Er det ikke

sådan, at også hr. Bendt Bendtsen læser det, der står i den her rapport?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg må sige, at de sidste to ordførertaler her fra Venstre og De Konservative ikke lyder godt, for jeg synes, man lyder umådelig interesseret i at være med til at stemme om det her forslag til sidst.

Men må jeg godt sige til hr. Bendt Bendtsen, som kaldte det en mindre justering: Det må jeg nok sige. Har hr. Bendt Bendtsen nogen sinde prøvet på et møde med egne vælgere eller andre at læse op, hvad det her repatrieringsforslag egentlig indbefatter? Det synes jeg hr. Bendt Bendtsen skulle gøre og så prøve at høre folks reaktion på den mindre justering, som hr. Bendt Bendtsen kalder det.

Med hensyn til fortrydelsesretten synes jeg, at det skal siges på nuværende tidspunkt, at det jo ikke alene er 12 måneder, man udvider den til. Nej, der er mulighed for at give yderligere 12 måneder, altså 24 måneder i alt. Hvorvidt den mulighed vil blive brugt, er der ingen, der kan vide på nuværende tidspunkt, men muligheden foreligger, så vi skal altså regne med, at man kan komme helt op på 24 måneders fortrydelsesret. Det er grotesk.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Jeg kan sige til hr. Søren Søndergaard, at jeg noterede mig, at han sagde, at det jo var af stor betydning de første måneder. Sådan tror jeg, hr. Søren Søndergaard læste op. Vi mener faktisk, at dér, hvor vandene ret klart skiller mellem Det Konservative Folkeparti og Enhedslisten, er ved en udvidelse af helt de dimensioner på fortrydelsesretten. Og jeg vil sige, at vi ikke ønsker at øge tidsrummet for fortrydelsesretten.

Så må jeg sige til fru Pia Kjærsgaard, at fru Pia Kjærsgaard ikke behøver at bekymre sig, om jeg har problemer eller lignende, når jeg er ude til vælgermøder, eller om det bagland, jeg har. Jeg kunne selvfølgelig godt stå og læse op, hvad forskellen er i forhold til de nuværende regler, men det kan vi jo få over i et bilag.

Når vi taler transport og erhvervsudstyr, er det en ændring fra 5.475 kr. til 10.000 kr. Til hjælp til etablering i hjemlandet er det en ændring fra 16.251 kr. pr. voksen til 18.000 kr. og fra 5.417 kr. til 6.000 kr. pr. barn. Og sådan kunne vi egentlig blive ved.

Jeg er godt klar over, at der et nyt begreb omkring køb til erhvervsudstyr, der er nyt omkring lægeordineret medicin, og der er nyt omkring mulighed for at dække boligudgifter til noget af familien, men jeg mener stadig væk, at når man taler beløbsstørrelser, er der tale om justeringer af ikke større karat.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

I rapporten fremgår det jo, at flygtningene finder, at fortrydelsesretten er for kort. Men det, jeg er interesseret i at høre, er baggrunden for den konservative ordførers holdning til det her spørgsmål. Er det et ideologisk spørgsmål, eller er det et praktisk spørgsmål?

Hvis det er en kendsgerning, at vi ved at gøre fortrydelsesretten længere kan få flere flygtninge til at vende hjem til deres hjemland, burde det så ikke være noget, vi var interesseret i? Er det af rent ideologiske grunde, at hr. Bendt Bendtsen er imod det, selv om det egentlig ville betyde, at flere flygtninge kunne vende hjem og ville vende hjem?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det var ikke det, jeg sagde. Jeg sagde ikke, at jeg var bekymret for hr. Bendt Bendtsens bagland. Det tror jeg såmænd ikke jeg har nogen grund til at være, tværtimod.

Det, jeg sagde til hr. Bendt Bendtsen, var, om han havde gjort bekendt, hvad det indebar, og jeg var da tilfreds med, at hr. Bendt Bendtsen læste nogle af de meget gunstige ændringer, der er lagt op til, op fra talerstolen. Men jeg synes også, at hr. Bendt Bendtsen skulle gøre sig umage med at fortælle udadtil, hvad det egentlig indebærer.

Med hensyn til antallet må jeg stadig væk sige: Jamen herre du milde gud. I 1998 brugte 258 mennesker ordningen, og man regner i det her forslag med, at der bliver 100 ekstra. Det, vi diskuterer nu, er et forslag for ca. 100 mennesker ifølge indenrigsministeren, hverken mere eller mindre – sandsynligvis mindre.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Jeg kan sige til fru Pia Kjærsgaard: Jamen jeg har jo også på talerstolen i dag sagt, at det ikke er et forslag, der flytter hegnsplæ; det står jeg ved.

Når jeg samtidig også har sagt, at det er beskedne beløbsændringer, der er tale om på de ordinære ydelser, så må jeg også stå fast på det, og jeg har prøvet at nævne nogle af dem. Jeg har også markeret, at vi generelt fra De Konservatives side er interesseret i repatriering, men jeg er da enig i, at det er et forslag, som ikke flytter ret meget i den her retning.

Til hr. Søren Søndergaard, der spørger, om det er ideologi, der gør, at Det Konservative Folkeparti ikke vil være med til at øge fortrydelsesretten: Jamen det hele er jo en balancegang. Jeg mener ikke, man kan operere med en fortrydelsesret på op til 12 måneder og så smide op til 12 måneder mere oveni, samtidig med at man giver hjælp til erhvervsudstyr, altså at man giver tilladelse til 10.000 kr. til køb af erhvervsudstyr, der er egnet til at fremme beskæftigelsesmuligheder og genopbygning i hjemlandet.

Og med den mulighed, at man også hjælper med penge til transport- og erhvervsudstyr, mener jeg altså, der bør være et valg på et eller andet tidspunkt og ikke med en grænse på op til måske et par år.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Fru Pernille Frahm som ordfører.

Pernille Frahm (SF):

Det er klart, at repatriering i flygtningesager vil være den lykkeligste udgang, hvis det altså er udtryk for, at krige og kriser og undertrykkelse forsvinder så tilpas hurtigt, at flygtninge ikke har mistet deres oprindelige rødder og har nået at slå nogle nye rødder her hos os, for så forholder sagerne sig ganske anderledes.

Med hensyn til forslaget, vi har her om repatriering, vil jeg starte med at sige, at det for en gangs skyld da må være rart at få ros som indenrigsminister for et forslag på det her område, selv fra SF og fra alle de organisationer, som arbejder på området.

En af de ting, vi roser, er, at forslaget denne gang er blevet udsendt til høring i ordentlig tid, og at vi i Folketinget har nået at få høringssvarene, inden vi skal i gang med førstebehandling. Se, der er jo en ros, der vil noget, og vi håber selvfølgelig, at det fra nu af bliver en fast procedure, at høringsparterne får den tid, der skal til, og at vi som ordførere får en chance for at se, hvad de har sagt, inden vi skal i gang med en førstebehandling.

Der er også ros for, at loven denne gang er så klar, at den er en yderligere information til folk,

som kunne tænkes at få lyst til at repatriere, og at der er en klarhed også på den måde, at man nu samler stoffet i én lov, så man ikke skal til at lede alle mulige underlige steder for at finde ud af, hvordan reglerne for repatriering er.

Der er også ros for, at satserne er blevet bedret, og at man udvider fortrydelsesfristen. Det vil vi alt sammen fra SF's side også meget gerne rose, men for at der ikke skal være nogen drink til indenrigsministeren uden en smule malurt fra SF, vil jeg gerne sige, at det nogle gange kan være lidt anstrengende at opleve, hvor god velviljen er, når det handler om at få folk til at rejse ud, og hvor dårlig velviljen er, når det handler om, hvordan vi skal behandle folk, mens de er her.

Her tænker jeg på de mennesker, der har fået ophold, og som har svært ved at få arbejde, fordi der stadig væk foregår en etnisk diskrimination på det danske arbejdsmarked.

Her tænker jeg også på de folk, der ikke har fået opholdstilladelse, og som sidder og venter måske meget længe, fordi vi i nogle sager stadig væk har en ganske lang sagsbehandling. De mennesker er fuldstændig uden rettigheder. De kan ikke få lov at bruge deres medbragte uddannelse, de kan ikke engang få lov at søge et arbejde.

Endelig vil jeg sige, at jeg stadig væk synes, vi har et problem med en alt for skrap administration af den udlændingelov, som i øvrigt i sig selv er ganske skrap. Så selv om der er ros til det her lovforslag, så synes jeg, det står i grel modsætning til, hvordan vi i øvrigt gererer os på dette område.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

SF's ordfører har jo desværre ret i, at der fortsat finder diskrimination sted af etniske mindretal. Der har netop været omtalt en rapport, der offentliggøres på mandag, som på ny vil vise dette, men jeg synes ikke, det er rimeligt at bebrejde indenrigsministeren det i forbindelse med fremlæggelsen af dette her lovforslag. Det kan han ikke have nogen skyld i, og det har han ikke nogen skyld i, og det er der ikke nogen vilje om, så jeg synes ikke, det er et argument at anføre imod loven.

Ligeledes er det jo også kendt, at sagsbehandlingen af asylsager er blevet bragt væsentligt ned. Der vil stadig væk være enkeltsager, som tager lang tid, også for lang. Det er jeg også enig i, men jeg synes ikke, at disse ting er ret re-

levante til bedømmelsen af det herværende lovforslag, som jeg dog også forstod – og jeg tror, jeg forstod rigtigt – at SF vil kunne støtte.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg synes, man skal se sagerne i en helhed. Jeg synes, man skal se i en helhed, hvordan Danmark vælger at opføre sig over for mennesker fra fremmede lande og kulturer, som kommer her til vores grænser.

Nu står vi over for et forslag, der handler om, hvordan vi skal hjælpe dem med at vende hjem, og så har man en vældig stor velvilje fra regeringens side.

Det synes jeg selvfølgelig er dejligt, men jeg kan ikke undlade at gøre opmærksom på, at det står i en grel modsætning til den velvilje, der mangler, når det handler om, hvordan man skal have det, når man er her, og om, hvordan mulighederne er for at få lov at blive her.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Fru Pia Kjærsgaard som ordfører.

Pia Kjærsgaard (DF):

I 1998 registreredes 5.600 fremmede som asylsøgere, og endnu flere venter på at blive registreret. 9.600 personer blev familiesammenført i 1998, således at der samlet blev lukket over 15.000 fremmede ind i Danmark. Det var ikke lige de toner, vi hørte, da indenrigsministeren tiltrådte for ca. 1½ år siden.

Som bekendt har Dansk Folkeparti ved en tidligere lejlighed fået foretaget en opgørelse over udgifterne til udlændinge i Danmark, og beløbet blev 30 mia. kr. Det er et par år siden, den undersøgelse fandt sted, så der er næppe tvivl om, at beløbet er vokset yderligere siden.

Med indenrigsministerens forslag til repatriering eller frivillig hjemrejse lægges der op til – og det skal ses i tilknytning til de førnævnte 15.000, der sidste år kom til Danmark – at 100 personer tager hjem frivilligt.

Med det foreliggende forslag ligger det klart, at Danmark har en lang række personer, der overhovedet ikke er berettiget til at have ophold eller asyl her i landet – personer, som ikke behøver at opholde sig her i landet, fordi der ikke er krig i deres hjemland, eller fordi det, de er flygtet fra, ikke længere er nogen trussel for dem.

Men med typisk dansk politisk tøssegodhed forsøges det nu at sikre disse personer med

ophold i Danmark en mulighed for at tage hjem, hvor de kom fra, med rejsen betalt, det er rimeligt; med deres bagage betalt, det er også rimeligt. Men så kommer det: Nu skal der gives helt op til 24 måneders fortrydelsesret. Det vil Dansk Folkeparti under ingen omstændigheder godkende.

Disse hjemsendelses- eller hjemrejsesonderinger er jo tydeligvis dokumentation for, at der ikke er behov for yderligere ophold her i Danmark. Groft sagt vil én, der kunne tænkes at benytte sig af regeringens favorable tilbud, være den ene, der afgjorde, at alle fra samme egn burde kræves hjemsendt. Kan én tage hjem, jamen så kan alle vel tage hjem.

Naturligvis kan der være helt specielle forhold, der gør, at andre fra samme egn ikke kan tage hjem og fortsat bør blive i Danmark, men jeg taler her helt principielt.

Dansk Folkeparti kan altså ikke støtte dette forslag, og jeg vil komme med et par eksempler på hvorfor. At lave en speciallov for 100 mennesker er i sig selv en speciel handling. At lave en speciallov for 100 mennesker af udenlandsk herkomst, der rent faktisk ikke direkte har krav på at være i Danmark mere – de har efter den gældende lovgivning, men burde ikke have det – er endnu mere grotesk.

At lave en lov, hvori ordet rekognosceringsrejser indgår, er lige så grotesk, for det har de danske myndigheder ikke selv et grundlag at vurdere ud fra. Eller skal man overlade det til en udlænding at rejse rundt og rekognoscere?

Kapitel 3 i forslaget omhandler hjælp til repatriering. Der står at læse, at hjælp kan ydes, hvis udlændingen ønsker at vende tilbage til sit hjemland og ikke har midler hertil. Hvad lægges til grund for, om vedkommende har midler eller ej? Er formuen f.eks. en bil til en anslået værdi af 25.000 kr. købt uden afgift, som danskerne må betale, eller hvad har ministeren i tankerne? Noget må vel ligge til grund.

Som noget nyt ønsker man nu at betale udgifterne til rejsen uden at opdele mulighederne i bus, tog, fly m.v., som det er gældende i dag efter lov om aktiv socialpolitik.

Under punkt 3 i samme kapitel omtales betaling af det, man kalder udstyr, som man vil betale op til 10.000 kr. for transport af. Igen må jeg spørge ministeren: Hvad dækker ordet udstyr? Kan ministeren give eksempler?

Senere omtales under punkt 5 noget nyt, der har betegnelsen erhvervsudstyr, der ligeledes kan købes af udlændinge for danske skattebor-

geres penge for op til 10.000 kr. Er det køb i hjemlandet, eller mener ministeren, at det skal købes i Danmark for derefter at blive transporteret eller hvad?

Nu er det f.eks. en kendt sag, at somaliere ikke har noget særligt ønske om at vende tilbage til deres egen kultur og religion, nu da de har fundet et ophold her i Danmark. Ud af de måske 12.000 somaliere, der befinder sig her i landet, er der vel tidligere udvist 7 personer tvangsmæssigt efter en masse palaver, og en enkelt person er vist nok ifølge ministerens eget talepapir på et samråd for nylig taget frivilligt ud af landet.

Der er så mange kommentarer, der naturligvis må betyde, at Dansk Folkeparti ikke kan tilslutte sig det her forslag. Som jeg sagde tidligere, kan jeg godt blive bekymret over Venstres og De Konservatives, synes jeg, alt for positive interesse for det her forslag, hvor det var min opfattelse, at det alene var fortrydelsesretten, som var den store akilleshæl.

Jeg har massevis af spørgsmål til ministeren. Grundet adskillige debatter her i Folketingssalen ved jeg, at ministeren sandsynligvis ikke umiddelbart vil kunne besvare dem, og jeg skal love ministeren, at de bliver oversendt skriftligt til Retsudvalget.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Når jeg hører Dansk Folkepartis ordfører, så hører jeg det på den måde, at Dansk Folkeparti jo slet ikke er interesseret i, at udlændinge skal vende hjem.

Jeg kan sige, at vi i Venstre er interesseret i, at udlændinge vender hjem. Vi mener faktisk, det ligger i flygtningebegrebet, at man er her midlertidigt, så længe man er på flugt, men derefter skal man hjem igen. Og det vil vi godt hjælpe dem til inden for rimelighedens grænser.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Man kan jo godt overveje, om det overhovedet har mening at tage en replik til fru Pia Kjærsgaard. Men af hensyn til referatet herfra, af hensyn til andre mennesker synes jeg, at det er på tide at kalde en spade for en spade og sige, at magen til dobbeltmoral, som fru Pia Kjærsgaard her udviser, er sjældent set i kongeriget.

Fru Pia Kjærsgaard har nogle holdninger til flygtninge, som vi ikke deler. Fru Pia Kjærsgaard synes, vi får for mange flygtninge her til

landet, og hun vil gerne have dem væk. Så kommer her et forslag, som giver nogle instrumenter til, at i hvert fald nogle af dem kan vende tilbage i rimelig sikkerhed og værdighed, og så siger fru Pia Kjærsgaard nej.

Det overrasker mig ikke; men dobbeltmoral, så det vil noget, det er det i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Lad mig først omgående vende den mod fru Dorte Bennedsen og sige, det jo er at tale imod bedre vidende. Altså vi har haft mange debatter her i Folketingssalen, hvor vi begge har været ordførere, og det, fru Dorte Bennedsen var oppe og sige, er jo bare for at gå op og sige et eller andet, selv om fru Dorte Bennedsen på det nærmeste måtte tvinge sig til at gå op og gå i argumentation med »sådan en som Pia Kjærsgaard«. Alene det synes jeg siger utrolig meget, men det er jeg sådan set bedøvende ligeglad med.

Men lad mig sige til det, fru Dorte Bennedsen kaldte dobbeltmoral: Jamen det er jo ikke sådan i dag, at der ikke er nogen ordening, og hvad har vi set i dag? 258 flygtninge, som jeg omtalte før, der i 1998 brugte ordningen, og jeg vil gentage, at ministeren regner med yderligere 100.

Nej, der, hvor den ligger, er jo, at formanden for indvandrersammenslutningen IND-sam, fru Anna Saakwa, i dagspressen har udtalt, at der skulle mindst 50.000 kr. pr. flygtning til, for at det battede noget, for at det nyttede noget. Det synes jeg selvfølgelig er fuldstændig absurd, men det er tilsyneladende dér, den ligger, hos fru Dorte Bennedsens sande venner. Og det kan jo forhåbentlig under ingent omstændigheder lade sig gøre.

Jeg synes, det er dobbeltmoral, når man kommer med sådan et forslag, som ministeren mere eller mindre indrømmer overhovedet ikke vil gavne noget som helst.

Må jeg sige til fru Birthe Rønn Hornbech, at hun aldrig nogen sinde heller skal være i tvivl om, at Dansk Folkeparti ønsker, at flygtninge skal kunne vende hjem, når der er mulighed for det. Den mulighed er der i dag. Den bliver ikke brugt. At det, som fru Birthe Rønn Hornbech sagde, skal ske inden for rimelighedens grænser, er jeg helt enig i. Men det lægger det her forslag ikke op til.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det skal ikke stå hen, at der her er tale om at give 50.000 kr. til mennesker, der vender tilbage. Det er jo ganske fikst, at fru Pia Kjærsgaard lige griber det tal. Ud af, jeg ved ikke hvad, 20-25-30 hørings svar, er der ét, der siger det. Resten – eller de, der udtaler sig om det – siger, at det er meget væsentligt, at der er en balance, som giver noget sikkerhed i den første tid, men som ikke stiller dem i en urimelig gunstig situation i forhold til de lande, de vender tilbage til.

Det var også derfor, denne ydelse er foreslået til ældre mennesker. Den er ikke foreslået som et kronebeløb, for den skal fastsættes i forhold til de forskellige samfund, ældre vil vende tilbage til.

Så jeg synes bare ikke, det skal have lov at blive stående. Og så må jeg indrømme, at mine første overvejelser om, hvorvidt det var værd at gå herop, nok ikke var helt irrelevante.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg hører til de lykkelige indfødsrets- og flygtningeordførere, der ikke så mange gange har været med til at krydse klinger med fru Pia Kjærsgaard. Og det er jeg egentlig dybt taknemmelig for. Vi kender hinandens holdninger. Det er enkelt nok.

Jeg vil bare spørge fru Pia Kjærsgaard, om hun ikke synes, der ligger en god humanitær indsats i lovforslagets mulighed for at bringe ældre mennesker tilbage til deres udgangspunkt, ældre mennesker, der måske i afslutningsfasen af deres tilværelse bliver senile, demente eller andet, og som ville have utrolig vanskelige vilkår på danske plejehjem. At man med nogle af de muligheder, der gives i det fremsatte lovforslag, giver dem mulighed for at vende hjem til tryggere omgivelser i deres gamle land blandt venner og bekendte, er det ikke en god humanitær indsats, som vi kan være enige om vi bør give dem?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen hvis man har det synspunkt, som hr. Henrik Svane har, så synes jeg da, at alle de fordele, der er i det her forslag for flygtninge: lægeordineret medicin til et års forbrug og sygeforsikring og alle, alle, alle, alle, alle de andre ting, vel er, hvad hr. Henrik Svane kalder en god humanitær foranstaltning.

Men det, det jo drejer sig om – og jeg må blive ved, og jeg håber virkelig, ministeren vil svare på det, for der er jo ikke rigtig nogle andre ordførere, der har lyst til at gå ind i det – er, at det jo ikke batter noget i forhold til ministerens egne beregninger.

Det er jo det, jeg også synes er et gigantproblem. Hvor mange drejer det sig om? Jeg ved ikke, om der er lavet nogle beregninger på præcis den del, som hr. Henrik Svane kom ind på. Det er der næppe. Men det kan jo ikke dreje sig om specielt mange.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jamen det interesserer mig at få fru Pia Kjærsgaard til at sige lidt mere om forholdet til de ældre flygtninge.

Jeg har fornemelsen af, at Dansk Folkeparti ofte taler de ældres sag ud fra Dansk Folkepartis grundholdning. Det har jeg respekt for.

Men jeg beder fru Pia Kjærsgaard komme op på talerstolen og kommentere tydeligere, hvad fru Pia Kjærsgaard mener om lige præcis den del af lovforslaget, om der ikke er en god intention i den del af loven, som giver ældre mennesker, der måske geråder ind i en afslutning af deres liv, som er vanskelig på grund af psykiske og fysiske forhold, en mulighed.

Arne Melchior (CD):

Fru Pia Kjærsgaard introducerede begrebet tosegodhed i denne debat. Det giver mig anledning til at erindre om, at dette begreb uden anden halvdel af det sammensatte ord, nemlig uden »godhed«, minsandten er langt værre.

Så vil jeg gerne give fru Birthe Rønn Hornbech ret i, at det jo er det lykkeligste for en person, en familie, der er blevet tvunget, forfulgt, tortureret, generet, diskrimineret til at måtte flygte fra sit hjemland, at kunne vende hjem igen.

Jeg har selv prøvet det. Jeg har været luksusflygtning i et naboland, i Sverige, og jeg skal love for, at hjemvendelsen den 5. maj 1945 var en af de lykkeligste dage i mit liv. Så det kan jeg sagtens sætte mig ind i, og det er jeg enig med fru Rønn Hornbech i.

Men der er jo altså stadig væk nogle i dette land, som vil udsende eller rettere sagt udsmede folk, som har fået ly her. Det spænder lige fra nogle, der vil smide dem ud i faldskærm over deres oprindelige land, til andre, der vil sparke dem ud med stor foragt.

Hvor er det dejligt, at vores regering og det store flertal her i Tinget – ligesom det store flertal i befolkningen er jeg overbevist om – vil bidrage til en sådan hjemsendelse, når den er mulig, gennem ydelse og ret til fortrydelse. Det er en hjælp. Den vil vi yde.

CD kan støtte forslaget intentioner og enkeltheder, men det er klart, at det hele tiden må være en forudsætning – det ligger jo også i lovteksten og i de forsøg, der gøres på at hjælpe – at forholdene i det land, man er kommet fra og eventuelt skal vende hjem til, er sådan, at det menneskeligt set lader sig gøre med rimelighed. Det er ikke nok, at der er egentlig fred, om jeg så må sige; en fredsslutning.

Bare se situationen i Irland, i så lille et område med nært beslægtede mennesker, tilhørende det samme hovedreligionssamfund: kristendommen. Der er sluttet fred, dér er sluttet aftaler, men det bliver ved med ikke at gå. Og meget værre endnu er det selvfølgelig mange andre steder i landet, hvor befolkningsgrupperne er meget mere forskelligartede, og hvor hadet har været endnu meget større.

Det er ikke så ligetil, men her gøres et helhjertet, vil jeg godt sige, forsøg på at hjælpe i sådanne situationer. Man har så ikke givet loven en særlig folkelig titel. Jeg har slået ordet efter i nydansk ordbog: repatriering står der faktisk. Og vi slynger blot om os med det ord her. Spørg 100 mennesker, hvad de forstår ved »repatriering«, og der er ikke nogen, der vil forstå det. Loven burde egentlig hedde »lov om tilbagevenden til eget hjemland«, for det er det, den handler om. Men o.k., det er en bagatel.

Jeg vil gerne til slut opholde mig et øjeblik ved de tal for det, flere har nævnt – også fru Pia Kjærsgaard – og herregud: en lov for 100 mennesker! Jeg mener ikke, at ministerens bemærkninger på side 10, hvor tallet 100 personer er nævnt, er ment som en forudsigtelse om, hvad denne lov vil komme til at betyde.

Fru Birte Rønn Hornbech sagde, det var vanskeligt at forudsige, hvordan den ville blive benyttet, og så sagde hun: Det vil vi se nærmere og grundigt på i udvalget. Jamen det kan vi ikke sige noget sikkert om i udvalget heller! Det er der ingen, der aner. Det kan kun praksis og situationer ude i verden vise.

Ministerens skriver da også, at det er et skøn, som »er forbundet med en betydelig usikkerhed, da antallet af udlændinge, der repatrierer, afhænger af en række forhold, herunder forholdet i de relevante lande, og derfor varierer

meget, jf. nedenstående tabel«. Og i den tabel kan vi se, at tallet af hjemvendte i 1998 kun var halvdelen af, hvad det var i 1996, men var tre gange så stort som i 1994 og 1995.

Det er altså umuligt at forudsige noget. Dette tal på 100 betragter jeg kun som en regneenhed. Enhver kan så selv regne sig frem til, at hvis det bliver 200, så vil udgifter kontra besparelser blive sådan og sådan, og det er kun det, det skal bruges til, ikke til at lege glaskugle eller spåmester.

Men altså CD's fulde støtte til hurtig gennemførelse af dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Nu skal jeg selvfølgelig rette mit indlæg til hr. Melchior, men jeg vil generelt sige, at når man taler om antal, er det jo under alle omstændigheder meget, meget få, vi taler om. Det er under 1000, det er under 500. Og der er det min og Dansk Folkepartis opfattelse, at de mennesker såmænd nok ville være vendt hjem alligevel. Jeg tror ikke, det hverken har haft noget som helst at gøre med den ordening, der er nu, eller den, der eventuelt bliver vedtaget.

Det er Dansk Folkepartis opfattelse, at længes man hjem og har man mulighed for at vende tilbage, jamen så gør man det, uanset om det drejer sig om 15.000 eller 16.000 eller 18.000 kr. pr. person. Det er ikke så meget det, der er afgørende. Det, det drejer sig om, er, om man har den længsel. Jeg plejer ikke at drage personer ind i det, men nu gjorde hr. Arne Melchior det selv, og han må selv have været i besiddelse af den længsel.

Jeg synes, at det er det, som det i virkeligheden drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det er vel til enhver tid tilladt at drage sin egen person ind i det, man siger. Så lad være at bebrejde mig det fra talerstolen. Hvorfor skulle jeg ikke bygge på egne erfaringer? Jeg ved i modsætning til fru Kjærsgaard, hvad det drejer sig om. For det forstår fru Kjærsgaard ikke en pind af!

Demokrati består godt nok i, at et flertal bestemmer over et mindretal. Men et godt demokrati består i, at man også tager hensyn til mindretal, også ganske små. Så det gør ikke spor, om det drejer sig om 100 eller 500, dem skal vi også tage os af. Nummer ét.

Nummer to: Det er da muligt – det kan aldrig bevises – at nogle af disse alligevel ville være vendt hjem. Men er det ikke også vores interesse og vores pligt og en del af dansk væremåde, at vi hjælper dem til at komme hjem på en god måde?

Det er vel også en del af dette Tings opgave.

Nu kom jeg før til at berøre begrebet tose-god. Altså et parti, der absolut altid klager over, hvor meget det koster at have disse mennesker her, må da i nogen grad vise interesse for, at ligegyldigt hvad det måtte koste, om det så var 50.000 kr. pr. person, ville det sandelig rent økonomisk set være en gevinst for landet.

Henrik Svane (RV):

Jeg vil allerførst udtrykke glæde over at mærke den generelle tilslutning, der er til det fremsatte forslag, for dette lovforslag er jo, målt med et humanitært barometer, et af de væsentlige, vi skal behandle i den her samling. Det afgørende er netop, at lovforslaget åbner og forbedrer en række muligheder for flygtninge, der ønsker at vende hjem til gamle omgivelser og familie og venner.

Nogle af de væsentlige aspekter er sammenhængen mellem integration og repatriering. God integration er ofte det bedste udgangspunkt for en succesfuld repatriering, fordi bl.a. ansvarlighed og engagement er resultatet af en vellykket integration. Det er en misforståelse, hvis nogen tror, at de er hinandens modsætninger.

Mange, men selvfølgelig ikke alle, drømmer om at vende hjem, når forholdene igen tillader det. Men det kræver også mod og overskud at forsøge repatriering og rykke sig selv og måske også sin familie op endnu en gang. Det er ikke en nem beslutning og tages ikke af mennesker, som er nedbrudte og desillusionerede efter en eventuelt mislykket integration i vores land. Derfor understøtter integration repatriering.

Forslaget om at bevilge 10.000 kr. til indkøb af erhvervsudstyr er en hjælp til selvhjælp, set med radikale øjne. Lovforslaget her er en nyskabelse på dette felt, og fra et radikalt synspunkt kunne vi måske godt have ønsket os denne del udbygget endnu mere. Men initiativet går i en rigtig retning, og det er en god begyndelse.

For repatriering er jo netop ikke gjort med en flybillet og gode ønsker for fremtiden. Det kræver, at der skabes et fundament for at opretholde et forsørgelsesgrundlag.

Med det beløb, der afsættes i lovforslaget, gives der mulighed for at bygge på de evner, de pågældende personer måtte have. Initiativet skaber ikke kun gode betingelser for, at repatrieringen lykkes efter de første måneder, men sikrer forhåbentlig et længere perspektiv. Der er desuden en sidegevinst forbundet med den nykabelse, nemlig den udvikling, som de tilbagevendte kan være med til at katalysere med denne »iværksætterordning«.

Så har der været talt noget om fortrydelsesretten. Udvidelse af fortrydelsesretten er helt nødvendig, hvis loven skal få betydning. Denne ret er med radikale øjne ingen luksus, men den sikrer den fornødne ro og tryghed, der er fundamental for at koncentrere alle kræfter om at falde til i hjemlandet igen. Jeg gentager det, jeg sagde i mit spørgsmål til fru Birthe Rønn Hornbech tidligere i debatten, nemlig at det er glædeligt, at der er så stor opbakning blandt høringsparterne i deres svar til lovforslaget, og at de alle sammen i væsentlig grad netop betoner, at fortrydelsesretten bliver forlænget.

Afslutningsvis vil jeg understrege, at for Det Radikale Venstre er succeskriteriet ikke antallet af mennesker, der vælger at benytte lovens tilbud, men kvaliteten af den repatriering, som nogle ønsker at begive sig ud i. Repatriering er som sagt egentlig et spørgsmål om integration, og integration er, som vi ved fra debatten herhjemme, en svær proces. Det gælder også, når det foregår i ens eget land, og det er derfor vores ønske, at dette lovforslag bliver vedtaget med et bredt flertal og dermed kan være med til at give mennesker en god ballast, når de begiver sig ud på en ny og meget stenet vej.

Søren Søndergaard (EL):

Som udgangspunkt er vi fra Enhedslisten positive over for forslagens formål: at lette mulighederne for, at flygtninge og andre kan vende tilbage til deres hjemland – hvis de ønsker det, vel at mærke, og det lægger vi vægt på. Repatriering skal være frivillig og må ikke blive noget, man påtvinger folk, og derfor er vi også tilfredse med, at det af lovforslagets § 2 fremgår, at der skal være tale om frivillighed. En repatrieringspolitik må ikke forveksles med udvisningspolitik. Her kan man så have de synspunkter, man nu har, men det er noget andet end udvisningspolitik, og derfor er princippet om frivillighed helt centralt at få slået fast.

Men selv om vi er enige i hovedsigtet i lovforslaget, selv om vi kan bifalde, at der på en

række områder sker forbedringer i både sagsbehandling, den økonomiske støtte og vilkårene for at undersøge forholdene i hjemlandet inden afgørelsen om at vende tilbage, er der nogle knaster i udspillet, som vi synes trænger til en grundig overvejelse.

Det er gennemgående i flere af høringssvarene, der er blevet indsendt fra organisationerne, at man støtter forslaget; men vi har også bemærket, at Dansk Flygtningehjælp har rejst spørgsmålet om, hvem der skal stå for rådgivningen af flygtningene. Hidtil har det alene været Dansk Flygtningehjælp, men sådan ønsker ministeren det ikke fremover. Der skal være andre aktører på banen, men vi savner argumentation for den ændring.

Man kan vel forstå forslaget på to måder: enten er det en fortsættelse af regeringens offensiv mod Dansk Flygtningehjælp for at få tømt organisationen for kraft og indhold, eller også så er det en luns, der gives til den borgerlige opposition i håb om at få dens støtte. Vi vil i hvert fald gerne have udbygget, hvad der er baggrunden for den ændring.

Så synes vi, der er en helt særlig diskussion, som der er behov for at tage hul på, og det er, hvordan vi undgår, at støtte til repatriering – også god støtte til repatriering – bliver en støtte til den enkelte i modsætning til støtte til det kollektiv, den pågældende vender tilbage til. Hvis vi f.eks. tager Bosnien, formåede nogle at flygte – og godt for dem – mens andre ikke formåede at flygte og levede under utrolig vanskelige og kummerlige vilkår, mistede familie-medlemmer, mistede børn osv. under krigen. Og når der bliver en fred, en skrøbelig fred med massevis af problemer, mangel på arbejde osv., er der nogle, der kan vende hjem med en eller anden støtte fra en udenlandsk stat, mens de andre får meget lidt.

Jeg ved godt, at der i § 11 åbnes mulighed for, at man kan indgå i noget genopbygningsarbejde; men jeg vil godt læse formuleringen i bemærkningerne op, fordi jeg tror, at bare oplæsningen af formuleringen vil illustrere problemet:

»Det foreslås på denne baggrund, at kommunalbestyrelsen, hvis en udlænding i forbindelse med ansøgning om hjælp udtrykker ønske om at arbejde på et bistands-, reintegrations-, genopbygningsprojekt eller lignende, skal rette henvendelse til Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgivningsopgaven til,

der i samarbejde med Udenrigsministeriet skal undersøge, om den pågældende kan tilbydes arbejde ved et projekt i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.«

Helt ærligt: Det lyder ikke som noget, der kommer til at ske i ret mange tilfælde. Det lyder som noget meget bureaukratisk, der stort set aldrig kommer til at ske, og derfor står vi stadig tilbage med det problem at diskutere, hvordan vi i langt højere grad kan forvandle repatrieringshjælp til hjælp til det lokalområde, den pågældende vender tilbage til – f.eks. i form af delvis støtte til, at den pågældende kan være ansat med kommunale opgaver i en periode, så støtten automatisk bliver en del af lokalsamfundets økonomi og ikke bare kommer den enkelte til gode.

Jeg mener, det er meget afgørende, for i den situation, hvor man vender tilbage og er fremmed over for dem, man vender tilbage til, fordi man har oplevet fuldstændig forskellige forhold og haft forskellige virkeligheder – selv ens angst har været meget forskellig – er det meget afgørende for at skabe et samliv, at man ikke bliver misundt, og at der ikke kommer den type privilegier ind i diskussionen, men at der skabes et samlet løft for lokalområdet. Så jeg vil godt opfordre til, at vi tager en lidt grundigere diskussion og eventuelt prøver, om vi ikke kan forbedre lovforslaget på det punkt.

Til allersidst vil jeg bare sige, at jeg er glad for, at der er høringssvar fra UNHCR. Det var der jo ikke i forbindelse med integrationsloven, men det er der her. Det er et godt høringssvar, og jeg synes i det hele taget, det er fornuftigt, at UNHCR bliver hørt i den slags spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg skal slet ikke gå ministeren i bedene og svare på hans vegne, men det, der kalder mig op, var hr. Søren Søndergaards bemærkninger om Dansk Flygtningehjælps demontering i forbindelse med integrationsloven; sådan hørte jeg det.

Hr. Søren Søndergaard spurgte om rådgivningen om repatriering: Hvem skal varetage den? I lovforslaget ligger der ideer om, at det ikke udelukkende skal være Dansk Flygtningehjælp, der bliver sat til at varetage denne opgave, og fra radikal side er vi vældig tilfredse med den formulering. Vi tror og ønsker, at Dansk Flygtningehjælp får en toneangivende rolle i denne opgaveløsning, og især tror vi, det er en

god idé, fordi Dansk Flygtningehjælp jo har en fantastisk kontakt til de flygtningeproducerende områder, og at det derfor vil være oplagt, at man fastholder den ekspertise, som ligger i Dansk Flygtningehjælp, til at varetage denne opgave. Men yderligere føler vi, det er en god idé, at man ikke udelukkende overlader opgaven til dem, men giver mulighed for, at andre, der også har ekspertise på området, kan være med til at inspirere til en gensidig, frugtbar proces.

Tom Behnke (FP):

Vi må jo konstatere, at der er for få, der har benyttet sig og benytter sig af muligheden for at repatriere til eget hjemland, og det kan vi i Fremskridtspartiet kun beklage. Vi havde faktisk håbet, at når man nu åbnede den mulighed, var der flere udlændinge, som ville benytte sig af muligheden. Men det har de altså ikke gjort.

Årsagen til det skal måske findes i den øvrige lovgivning, vi har her i landet, for der er jo ingen tvivl om, at det faktum, at man allerede efter 3 års ophold i Danmark som udlænding overgår fra midlertidig opholdstilladelse til en permanent opholdstilladelse, bevirker, at flygtninge bliver gjort til indvandrere, og det er jo sådan set ikke meningen.

Flygtninge er flygtninge; det er folk, der er på flugt, indtil de igen kan vende tilbage til deres hjemland, og derfor er det et væsentligt problem, at udlændingeloven foreskriver, at man allerede efter 3 års ophold i Danmark får permanent opholdstilladelse. Det betyder jo, at man ikke har mulighed for at bede de pågældende mennesker om at vende tilbage til deres hjemland, når der er fred og ro i hjemlandet, og når det kan lade sig gøre, at de vender tilbage, og vi kommer på den måde i den situation, at vi er nødt til at have en repatrieringslov.

Hvis man i stedet havde gjort det, at man havde sagt, at flygtninge er flygtninge, og at de er det, indtil de opnår dansk statsborgerskab eller kunne opnå det, ville der være mulighed for at sende dem tilbage igen, når der blev fred og ro i hjemlandet. Men sagen er jo, at det øvrige Folketing har vedtaget, at sådan skal det ikke være, og når det er udgangspunktet for debatten her i dag, må vi forholde os til virkeligheden, og virkeligheden er altså, at der er en gruppe udlændinge, for hvem det er nødvendigt at have en repatrieringslov og mulighed for at give økonomisk støtte, hvis vi vil prøve at

gøre noget for at motivere dem til at vende tilbage til deres hjemland.

I den forbindelse er det ingen hemmelighed, at Fremskridtspartiet i den nuværende situation ser det som en positiv ting, at der er mulighed for repatriering. Vi ser det som en positiv ting, at de udlændinge, som ønsker at vende tilbage til deres eget hjemland, også får en skilling med i lommen, så de kan starte en ny tilværelse i deres hjemland.

Forslaget om at forhøje beløbet har vi i Fremskridtspartiet ingen indvendinger imod; for så vidt kunne man jo sige, at rent nationaløkonomisk kunne man såmænd sætte det beløb langt højere op, hvis ikke det lige var, fordi man samtidig i forslaget forlænger fortrydelsesperioden. Det vil jeg vende tilbage til.

Med hensyn til oplysning har vi i Fremskridtspartiet stor sympati for, at man vil gøre en ekstra indsats for, at de myndigheder, der er i kontakt med udlændinge – her altså kommunerne – gør en ekstraordinær indsats for at oplyse om, informere om, at denne mulighed eksisterer, og hvad ordningen går ud på. Jeg tror faktisk, der er en del udlændinge, som slet ikke er bekendt med, at denne mulighed eksisterer, og alene det, at man ved, muligheden eksisterer, vil jo øge antallet, som vil benytte sig af muligheden, så oplysning er helt klart en positiv ting, og flere penge er også en positiv ting.

Med hensyn til fortrydelsesmulighederne har vi i Fremskridtspartiet en lidt mere markant holdning, end den konservative ordfører, hr. Bendt Bendtsen gav udtryk for: at det var problematisk, at man satte fortrydelsesperioden op til 12 måneder. Vi har i Fremskridtspartiet den opfattelse, at den del af forslaget skal ud, hvis vi skal kunne støtte forslaget. Det er endda sådan, at det ikke er nok med de 12 måneders fortrydelsesret. I nogle særlige tilfælde er det helt op til 24 måneder, og vi har i Fremskridtspartiet den opfattelse, at hvis man vælger at vende tilbage til sit hjemland, vælger man også at vende tilbage til sit hjemland med de konsekvenser, det har, og med de økonomiske muligheder, man får.

Jeg lyttede meget til hr. Søren Søndergaards indlæg, og der var faktisk en del af hr. Søren Søndergaards indlæg, som jeg var meget enig i. Det ville jo være hensigtsmæssigt, at man ikke gjorde det så bureaukratisk i de regler, der nu listes op for at sikre, at de pågældende f.eks. kan deltage i nogle genopbygningsprojekter i hjemlandet. Det er et forslag, som jeg synes er

ganske positivt, og det vil vi da overveje at støtte, hvis hr. Søren Søndergaard kommer med noget mere konkret på det område. Der er jo ingen tvivl om, at kunne vi ved hjælp af de udlændinge, som vender tilbage til deres hjemland, sikre, at hjemlandet bliver genopbygget og bliver bedre egnet til, at endnu flere udlændinge kan vende hjem, har det i sig selv også en mission.

Men som sagt: Repatriering er nødvendig, sådan som den øvrige lovgivning er skruet sammen i dag. Det må vi se i øjnene, og derfor støtter Fremskridtspartiet ideen om repatriering, og vi støtter også ideen om at give flere penge; men vi støtter ikke ideen om, at fortrydelsesperioden udvides fra 6 måneder til 12 måneder.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Behnke pegede på et dilemma. Vi forlanger, at mennesker, der bor midlertidigt her i landet, skal integrere sig. De skal f.eks. lære dansk, og de skal lære dansk lovgivning og rette sig efter danske regler, og det er jeg ganske enig i alt sammen. Men samtidig vil hr. Behnke altså have – og det vil De Konservative vel for øvrigt også – at der skal gå 7 år, før de kan opnå dansk statsborgerskab, og ofte går der jo mere end det.

Man kan ikke forlange begge dele; det er et dilemma, det kan jeg godt indse. Men stående over for det valg: Skal du forlange, at disse mennesker skal integrere sig? vil jeg sige ja og samtidig afskære mig fra muligheden for at forlange, at de skal vende hjem 6½ eller 7 år efter, for hvad skal de med dansk, hvis de skal hjem til Sri Lanka eller til Iran osv. osv.? Hr. Behnke burde tage ordet »flygtning« lidt mere alvorligt. Ordet nævnes så tit, at det ligesom har mistet sin gru, men det er grusomt at være flytning, og man skal ikke fastholde mennesker i den situation i 7 år.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Tom Behnke kom i sine indledende bemærkninger med nogle kloge ord, som stort set var, at vi må tage udgangspunkt i virkeligheden. Uanset hvad man måtte mene om, hvilke holdninger man måtte have til udlændingepolitikken, må man tage udgangspunkt i virkeligheden og derfor stille sig positiv over for tanken om at have en repatrieringslov.

Hvorfor ikke anlægge den samme kloge betragtning på spørgsmålet om længden af fortrydelsesperioden? Vi kan se af hørings svarene, og vi har hørt fra mange sider, at alle, der ved noget om og arbejder med disse ting, peger på, at en fortrydelsesperiode på 6 måneder er for kort. Det fører efter disse menneskers vurdering til, at en række af de mennesker, der overvejer repatriering, opgiver og tager tilbage til Danmark.

Det er jo ikke et spørgsmål om den generelle holdning, men det er en videreførelse af hr. Tom Behnkes, synes jeg, fornuftige holdning. Lad os dog se på virkeligheden, som den er, og hvis en fortrydelsesperiode på 12 måneder i stedet for 6 måneder kan føre til, at folk i højere grad tør tage chancen, er det dog, synes jeg, en positiv ting.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Nogle gange vil i hvert fald jeg frabede mig at blive elsket ihjel; men jeg har noteret mig, at Fremskridtspartiet tidligere har foreslået op til 50.000 kr. til den enkelte flygtning for at vende hjem, og jeg har forstået det sådan, at Fremskridtspartiet – måske ikke helt klokkeklart – faktisk støtter dette forslag, hvis der bare kunne blive lavet noget om ved fortrydelsesretten, og at Fremskridtspartiet endda vil gå med til, at beløbet bliver sat yderligere op; sådan hørte jeg det faktisk også. Jeg var egentlig ikke så forundret, men jeg synes alligevel, det skal skæres lidt mere ud i pap.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Til fru Pia Kjærsgaard skal jeg sige, at hvis fortrydelsesfristen forbliver de 6 måneder, den er i dag, støtter Fremskridtspartiet forslaget, fordi vi ikke har noget imod at give udlændinge en lille pose penge med i lommen, så de kan genetablere sig, når de vender tilbage til deres hjemland. Det synes vi faktisk er ret og rimeligt, og rent nationaløkonomisk er der ingen tvivl om, at det er en kæmpegevinst, man kan spare her, og det bør man også se lidt på, når man er folketingsmedlem, fordi det gælder nationens økonomi. Det er vi også valgt til, i hvert fald er vi i Fremskridtspartiet valgt til det.

Til hr. Arne Melchior, der taler om, at vi forlanger integration: Fremskridtspartiet forlanger ikke integration af flygtninge, Fremskridtspartiet forlanger integration af de udlændinge, som

har tænkt sig at blive her resten af deres liv, og som bliver her resten af deres liv. Men angående flygtninge er det vores opfattelse, at man midlertidigt er på flugt fra sit hjemland med henblik på at vende tilbage til sit hjemland igen, og så synes vi faktisk ikke, at man skal gøre en stor indsats for at integrere de pågældende mennesker i Danmark.

Til fru Dorte Bennedsen vedrørende fortrydelsesperiodens længde: Det strider imod min og Fremskridtspartiets holdning, at udlændinge, som er flygtet fra et land, hvor de er forfulgt, efter nogle år i Danmark frivilligt får mulighed for at vende tilbage igen, fordi der er fred og ro i hjemlandet. Allerede dér burde vi jo have en lovgivning, der sagde, at de skulle vende hjem igen, men det har vi ikke. Men når det er et faktum, at det er frivilligt, om de vil vende hjem igen, synes vi ikke, det skal være sådan, at de oven i købet får en pose penge med og kan holde 12 måneders ferie i det land, de er flygtet fra under påskud af, at de var forfulgt, og så efter 12 måneder fortryde og vende tilbage til Danmark igen. Det synes vi ikke er hensigtsmæssigt. Det scenario bryder vi os ikke om, og derfor er det vores opfattelse, at har man valgt at vende tilbage, så har man valgt at vende tilbage, og så må man tage konsekvenserne af det.

Men vi har også – som jeg startede med at svare fru Pia Kjærsgaard – strakt os så langt, at vi siger, at hvis bare man fastholder den fortrydelsesfrist, der er i dag, er vi klar til at støtte det forslag, der ligger her. Ikke fordi det er det optimale, som Fremskridtspartiet kunne tænke sig, men fordi det trods alt er en forbedring.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Tom Behnkes svar til mig kan kun forstås sådan, at han mener, at mennesker i op til 7 år skal leve som pariaer, som udstødte i det land, de er kommet til. Det kan jeg aldeles ikke tilslutte mig, og det kan det store flertal gudske-lov ikke. Det er simpelt hen umenneskeligt. Tænk på et konkret menneske på 15 år, som skal være her til sit 22. år, eller en person på 25 år, som skal være her, til vedkommende er 32, og som i de 7 år skal gå og ikke integrere sig, ikke have nogen rettigheder, ikke have nogen muligheder. Skal han sætte sin udvikling i stå? Hvad er det for en kold, umenneskelig holdning at have? Nej, jeg vil gerne anerkende og takke og glæde mig over enhver, der gør sit bedste for at integrere sig og tilpasse sig. Det er

stor ros værd, og det er et svært arbejde, skal jeg love for, hvis man kommer fra en meget fremmed kultur. Det skal vi påskønne.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Skal jeg forstå det sådan, at man godt kan holde ferie i 6 måneder og bare ikke i 12 måneder, eller hvad?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes ikke, hr. Tom Behnke skal gøre sig dummere, end han er, for hr. Tom Behnke kan jo godt huske, at Fremskridtspartiet har støttet forslag fra de borgerlige om 7 års midlertidigt ophold. Det ville jo betyde, at f.eks. de bosniske flygtninge, der kom i 1992 og har været her i 7 år, efter de forslag, som Fremskridtspartiet har stemt for, ikke længere kan sendes tilbage.

Hvis de forslag, som hr. Tom Behnke stemte for, var blevet vedtaget, kunne de ikke længere sendes tilbage, for nu har de været 7 år i Danmark, og uanset at der er blevet fred i deres hjemland, betyder det, at de ikke skal have lov til at tage hjem og undersøge muligheden, selv om forholdene stadig væk er dårlige, selv om der mangler arbejde, selv om der i nogle områder er hævn togter osv. De ville ikke have mulighed for at tage hjem og undersøge muligheden for at slå sig ned derhjemme, og det ville da være dumt. Det ville da være, at de gik glip af en mulighed for at vende hjem, og derfor forstår jeg simpelt hen ikke hr. Tom Behnkes argumentation om alt det dér med at tage hjem på ferie osv. Der vil altid være folk, som efter en periode – hvad enten det er 3 eller 7 år – vil ønske mulighed for at tage hjem og undersøge, om de kan tage hjem og blive der mere permanent.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det står enhver udlænding her i landet fuldstændig frit for at tage på ferie, hvorhen man har lyst, og hvis man som udlænding her i landet efter nogle år vil overveje at vende tilbage til sit hjemland, står det enhver af disse udlændinge frit for at tage en flybillet og rejse ned og undersøge forholdene og vende tilbage til Danmark til sin familie og sige: Den er o.k., lad os vende hjem igen. Det kan godt lade sig gøre.

Men det er jo væsentligt forskelligt fra, at man laver en repatrieringslov, hvor man faktisk

giver rimelig store økonomiske tilskud og muligheder. Der bliver jo åbnet op for en række andre muligheder af økonomisk art her i dette forslag. Der er en væsentlig forskel på, om man tager tilbage og undersøger forholdene, eller man får en pose penge med og kan holde ferie i helt op til 1 år i det pågældende land, betalt af den danske stat. Der ligger en forskel her, og det er derfor, vi fastholder, at vælger man at vende tilbage, så har man valgt at vende tilbage.

Til fru Pia Kjærsgaard: Det er sådan, at Fremskridtspartiet helst havde set, at der ikke var nogen fortrydelsesfrist, for det er det optimale. Hvis Fremskridtspartiet havde 90 mandater, lavede vi sådan en lov, men vi har ikke 90 mandater.

Jeg kunne forstå på den konservative ordfører, at de 12 måneder er et problem, der skal ses på, og Fremskridtspartiet tilkendegiver hermed, at vi vil gerne være med til at se på det. Kunne man lande på de 6 måneder, som vi har i dag, er det en fortsættelse af den retstilstand, der findes i dag, ikke nogen forringelse i hvert fald, og det er dog bedre, end at det bliver 12 måneder. Hvis det er sådan, at Fremskridtspartiet og andre partier, der er imod de 12 måneder, bare læner sig tilbage og siger, at vi ikke vil være med, vil resten af Folketinget vedtage forslaget, som det ligger her med de 12 måneder, og så er det dog bedre at forhandle sig frem til 6 måneder. 6 måneders fortrydelsesfrist må alt andet lige, også for Dansk Folkeparti, være bedre end 12 måneder.

Hr. Arne Melchior's betegnelse af udlændinge som pariaer og udstødte skal jeg lade stå for hr. Melchior's egen regning, for sådan vil jeg ikke betegne dem, og sådan vil jeg heller ikke opfatte dem på nogen som helst måde. Men det, der er sagen, er, at flygtninge er flygtninge, og det er vores opfattelse, at i det begreb ligger der, at man er her midlertidigt, til man kan vende tilbage til sit eget hjemland, og når den mulighed opstår, skal man også vende tilbage igen.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen så må jeg så bare sige, at for Dansk Folkepartis vedkommende er der i hvert fald grænser for, hvad vi vil have fingrene ned i. Jeg kan forstå – det være sagt her ved førstebehandling – at som Fremskridtspartiet lægger det op, vil man gerne bibeholde ordningen med 6 måneders fortrydelsesret og i øvrigt sætte alle

de ydelser op, som der gives adgang til i regeringens forslag, bare man ikke får 12 måneder. Det er fint nok for Fremskridtspartiet, tror jeg, men ikke for Dansk Folkeparti.

Jann Sjørnsen (KRF):

I modsætning til den tidligere ordfører – eller den tidligere taler var det mere præcist – vil vi i Kristeligt Folkeparti meget gerne have fingre i dette lovforslag. Vi hilser det faktisk velkommen.

I forbindelse med diskussionen om integrationspakken, som regeringen fremlagde sidste år, efterlyste vi netop en repatrieringslov, for vi syntes, det havde været på sin plads, at vi havde set den i den sammenhæng. Det kunne dog af praktiske grunde ikke lade sig gøre, så derfor er vi glade for, at regeringen nu er fremkommet med dette lovforslag, som giver bedre muligheder for, at udlændinge kan vende frivilligt tilbage til hjemlandet. Det er jo for flygtninge i høj grad en ønskelig afslutning af et flygtningeforløb, sådan som det også er blevet fremhævet af flere af de høringsparter, som har afgivet de svar, der foreligger i dag.

Vi glæder os over den styrkede indsats, som regeringen lægger op til på området. Det gælder ikke mindst den rådgivnings- og informationsindsats, som nu skal forstærkes i kommunalt regi, og også, set fra Kristeligt Folkepartis side, gerne med medvirken af Dansk Flygtningehjælp i en central rolle.

Vi synes også, det er fint, at man forbedrer mulighederne for at medtage økonomisk hjælp til hjemlandet; reintegrationsbistanden er vi tilhængere af og også en forlængelse af fortrydelsesretten. Det sidste har der jo her under debatten været megen diskussion om, men for Kristeligt Folkeparti at se er det et vigtigt element i denne repatrieringslov, hvis det rent faktisk kan få en effekt. Det er jo også, som flere ordførere har påpeget, noget, som flere af de organisationer, der har afgivet høringssvar, rent faktisk understreger, og derfor står vi lidt uforstående over for den debat og problematisering, der har været i dag om netop det spørgsmål.

Summa summarum: Vi er positive over for lovforslaget. Vi har sådan set ikke de store problemer med nogen elementer i det overhovedet, og det skyldes jo, at man her er med til at forbedre udlændinges mulighed for frivilligt at vende hjem igen.

Jeg vil godt sige – også i forbindelse med noget af den debat, der har været – at vores mål er

ikke, at så og så mange udlændinge nu i medfør af denne lov skal vende hjem. Det synes jeg slet ikke man kan sætte tal på, og jeg synes heller ikke, det er et mål i sig selv, at så mange som overhovedet muligt vender hjem. Det, der er vigtigt for Kristeligt Folkeparti, er, at de, der frivilligt ønsker at vende hjem, rent faktisk får mulighed for det og får bedre muligheder for det med det lovforslag, som regeringen her har fremsat, og som jeg håber kan vedtages af Folketinget.

Så tror jeg, det vil glæde hr. Søren Søndergaard, hvis jeg her fra talerstolen også kommer med en bemærkning om det forslag, han kom med om støtte til det lokale samfund, man vender hjem til. Jeg synes, det er en tanke, som er værd at forfølge i forbindelse med det udvalgsarbejde, som nu skal i gang. Det synes vi i hvert fald fra Kristeligt Folkepartis side.

Så vil jeg også godt kvittere for, at vi denne gang – og det er jo lidt bemærkelsesværdigt, synes jeg – har fået høringssvarene ud i så god tid, at vi kan se på dem i sammenhæng med lovforslaget. Det glæder os overordentlig meget, og vi håber da, at det kan være med til at danne ny praksis.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg vil gerne sige tak for den generelt meget positive modtagelse, dette lovforslag har fået. Bortset fra Dansk Folkeparti har der jo faktisk været positive meldinger fra alle partier, selv om alle dog ikke var helt enige.

Jeg vil gerne straks sige til fru Pia Kjærsgaard, at jeg synes, hr. Arne Melchior på glimrende vis forklarede, at de 100 er et regneeksempel, og at jeg synes, det er bedst at stille et eksempel op, så man kan se på det. Ellers er jeg enig med de talere, der har sagt, at vi kan jo ikke vide, hvad forslaget medfører, og der er også givet gode eksempler på, at tallene har været forskellige fra år til år.

Jeg er selvfølgelig overordentlig glad for, at meget tyder på, at der bliver et meget bredt flertal. Både Det Konservative Folkeparti og Venstre og SF, ja, hele vejen rundt faktisk, er enige i målsætningen for forslaget, og det synes jeg er det helt væsentlige. Selv hr. Tom Behnke er jo positiv over for det, har faktisk kun kritik af grænsen på 12 måneder, eller hvor meget det nu er. Det mener jeg at vi under udvalgsbehandlingen må kunne forklare så grundigt, at man bliver klar over, at det er medvirkende til

en positiv virkning af forslaget, når vi har ændret disse tidsfrister.

Jeg tror, det er en stor lykke for de ældre borgere, som vi her har nævnt, som kan få en repatrieringsbistand over et vist åremål. Jeg skal ikke – som jeg sagde før – kunne sige på forhånd, hvor meget det kan give, men det er i hvert fald noget af det, som jeg har hørt at man har efterlyst fra nogle af de borgeres side.

Hele diskussionen om 3 år og 7 år, som vi havde her i juni sidste år, synes jeg ikke jeg vil deltage i, for det er jo en gang slået fast, men jeg vil dog gerne understrege, at hvis man kender den nye integrationslov, så er det jo ikke en automatisk 3-års-grænse. Det er kun på nærmere angivne betingelser i det nye integrationsforslag, at vi i dag har de 3 år, som så bygger oven på, at man har opholdt sig her i landet under en asylperiode, som jo desværre somme tider kan være længere, end godt er.

Jeg må også nok sige, at jeg synes, det er meget trist at høre den måde, hvorpå man manipulerer med tal, sådan som det kom fra fru Pia Kjærsgaard, hvor asylansøbertallet – ansøbertallet – inden der er taget stilling, lægges sammen med familiesammenføringstallet, hvoraf halvdelen af de familiesammenførte er danske statsborgere, der bliver gift med nordiske eller EU-borgere – altså i det hele taget denne manipulation med tal! Og det gøres vel kun for at forskrække nogle mennesker, tror jeg. Altså jeg synes, det er så trist at sidde og høre på.

Jeg er helt parat til ud over de mange spørgsmål, jeg en gang har svaret på til fru Pia Kjærsgaard, til at svare på alle andre spørgsmål. Det er der ikke noget i vejen for. Men jeg kan blive lidt nervøs, når tal, vi sender ud, misbruges og dermed bruges som en kampagne imod noget, som drejer sig om, at mennesker, som er her i landet, nu selv frivilligt med vores hjælp forsøger at komme tilbage til deres hjemland; altså med nogle særlige ordninger, som jeg er meget glad for at alle har støttet som værende rigtige. Det gælder, hvad enten det er på sundhedsområdet, det er på materielle områder, eller det er på forsørgelsesområdet. Det synes jeg er en meget fin konklusion at høre her i Folketinget i dag.

Jeg ved ikke, om jeg skal være særlig forbavset over fru Pernille Frahms ros, men jeg er selvfølgelig altid glad for at få ros. Det kan da ikke nægtes. Jeg har så ikke helt forståelse for,

at de andre ting, som kan være et problem i andre sager, skulle drages frem ved denne lejlighed, men jeg vil dog gerne sige, at jeg – hvis jeg må sige det her – er lige så meget optaget af, at asylansøgere får arbejde her i landet, i hvert fald får mulighed for at arbejde på en eller anden måde – det har vi drøftet tidligere – men særligt er jeg optaget af, at de, der har fået asyl, får et arbejde. Og det skal vi nok tage nogle initiativer til fra regeringens side.

Jeg tror, at jeg kan slutte. Jeg har sagt det med, at det er et regneeksempel, som hr. Arne Melchior var inde på. Ja, jeg tror faktisk, jeg har været inde på det hele. Der er også det bureaukratiske i øvrigt. Det var jeg ved at glemme. Hvis der er noget bureaukratisk omkring forskellige projekter eller lignende, som hr. Søren Søndergaard var inde på, så lad os se på det.

Jeg er også glad for meldingen om, at man skal se på, om de lande, man kommer tilbage til, er i en sådan forfatning, at det er muligt. Det er faktisk en ny holdning, som jeg fra visse sider her i Folketinget hidtil har forstået man ikke så gerne må tale om. Det glæder mig meget. Jeg ved, at den svenske regering er stærkt på vej med noget lignende. Så det vil jeg også gerne se positivt på.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg synes, at ministeren selv kunne dokumentere, hvorfor jeg ikke havde lyst til at stille sådan særlig specifikke spørgsmål til ministeren, for ministeren kom med den udtalelse heroppe fra, at jeg bare er ude på at forskrække nogle mennesker. Men det er der faktisk slet, slet ingen grund til i denne her debat. Hvis der er nogen, der indimellem – synes jeg – har villet forskrække nogle mennesker, så var det en borgmester fra Århus, der hed Thorkild Simonsen, men det blev drastisk ændret, da borgmesteren blev indenrigsminister.

De tal, som ministeren omtalte i forbindelse med familiesammenføringer, er heller ikke korrekte, men jeg vil i forbindelse med det her forslag igennem Folketingets Retsudvalg bede om at få de tal sendt ud, så vi får dem med i behandlingen, for det ministeren sagde var ikke korrekt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om frikommuneforsøg.

Af Else Winther Andersen (V), Knud Erik Kirkegaard (KF) og Ebbe Kalnæs (CD) m.fl. (Fremsat 12/2 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Regeringen er enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt at styrke det kommunale selvstyre. Regeringen er også enig i, at et vigtigt middel hertil er at give kommunerne så gode muligheder som muligt for at udvikle sig gennem forsøg. Det er derfor efter regeringens opfattelse godt, at beslutningsforslaget giver Folketinget anledning til at diskutere disse centrale spørgsmål her i dag.

Forslagsstillerne forestiller sig ganske vist en gentagelse af 1980'ernes frikommuneforsøg. Umiddelbart kan det også forekomme nærliggende at se positivt på beslutningsforslaget. For det er jo ganske rigtigt, som beskrevet i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at frikommuneprojektet, som var fra 1985 til 1993, samlet set blev vurderet positivt. Det er dog værdt at bemærke, at det samtidig var vurderingen, at projektet ikke burde videreføres.

Der var tre hovedbegrundelser for ikke at videreføre frikommuneprojektet i den form. Den første begrundelse var, at projektet med en samlet forsøgslov resulterede i en uoverskuelig lovgivning, skrev man. En anden begrundelse var, at forsøg burde kunne gennemføres i samtlige kommuner og ikke kun i enkelte udvalgte forsøgskommuner, som havde meldt sig selv. Og den tredje begrundelse var, at det ville være

mest hensigtsmæssigt at optage forsøgsbestemmelser i de love, som forsøgene vedrørte.

Disse tre grunde til ikke at videreføre projektet taler efter regeringens opfattelse også for ikke at gentage projektet i den form. Dertil kommer ikke mindst, at der siden frikommuneprojektet blev afsluttet er sket en udvikling, som betyder, at der nu er brug for helt andre initiativer end gentagelse af det gamle frikommuneprojekt. Lad mig blot nævne fire eksempler på den udvikling, der er sket siden da.

For det første fik vi som afslutning på frikommuneprojektet og efter kommunalt ønske et Forsøgskontaktudvalg, som sorterer under mit ministerium, som er med til at sikre, at der til stadighed er opmærksomhed om kommunernes forsøgsmuligheder, og at kommunerne får inspiration af hinandens forsøg.

Forsøgskontaktudvalget, der er meget bredt sammensat i øvrigt, har som sin væsentligste opgave at sikre en samlet koordination af forsvirksomhed i kommuner og amtskommuner. Forsøgskontaktudvalget skal således bl.a. følge forsvirksomhed i kommuner og amtskommuner, som der står. Udvalget skal endvidere informere kommuner og amtskommuner om forsøgsmulighederne i lovgivningen og om allerede iværksatte forsøg i kommuner og amtskommuner, som andre kommuner kan drage nytte af. Udvalget har derudover til opgave at formidle ønsker fra kommuner og amtskommuner om nye forsøgsmuligheder i lovgivningen til regeringen. Det var det første.

For det andet er der betydelige og levende forsvirksomheder i kommunerne i dag. Det var noget helt andet, da det andet blev sat i værk i 1985. Der er således efter min mening ikke behov for en kampagne rettet mod et frikommuneprojekt for at sætte gang i forsvirksomhederne i kommunerne under den form.

Lad mig her pege på Forsøgskontaktudvalgets netop offentliggjorte redegørelse og ikke mindst den samtidige offentliggjorte vejviser, som indeholder oplysninger om ikke mindre end 411 kommunale forsøg inden for områderne IT, kommunikation mellem kommuner og borger og landdistriktsudvikling, de sindslidende og de svage stillede børn og unge. Denne vejviser er den anden fra Forsøgskontaktudvalget. Den første vejviser fra 1997 – altså for 2 år siden – indeholdt 265 forsøg inden for områderne kollektiv trafik, miljø og ældreomsorg.